Tekenkunst WINT TERREIN

Onder de noemer Drawing Front staat op twintig plekken in het hele land hedendaagse tekenkunst centraal. Conny Kuilboer en Ben Kruisdijk presenteren in TETEM Kunstruimte in Enschede ook kunstenaars die we niet (alleen) van hun tekeningen kennen. „Hun werk kan niet bestaan zonder tekenen."

& DOOR INGRID BOSMAN

Twentsche Courant Tubantia donderdag 24 maart 2016

De natuur ligt aan je voeten. Grillige, organische vormen waarin een enkel blad is te herkennen. Vlakbij deze registraties van Paul Beumer, uitgespreid op de vloer, hangt een werk van monumentale afmetingen dat vanuit de verte een digitale print zou kunnen zijn. In werkelijkheid heeft Henrik Kröner eindeloze reeksen vierkantjes met potlood ingekleurd. Loslaten versus controle. Het is niet het enige contrast in deze tentoonstelling. „Dat is het aardige van tekenen, dat er zoveel uitersten in kunnen bestaan", zegt Ben Kruisdijk.

Het begon met Sebastiaan Schlicher. Conny Kuilboer: „Hij was het startpunt, omdat het heel spannend is zoals hij tekenen benadert. De personages die hij opvoert, de identiteiten waarmee hij speelt. Je kunt er helemaal in duiken."
Ben Kruisdijk: „Er zitten veel onverwachte elementen in." Bovendien, stellen ze vast, bestrijkt Schlicher met gemak het hele spectrum aan technieken in één tekening: inkt, pen, stift, potlood, krijt... In feite kan het werk van Schlicher zo model staan voor de hele tentoonstelling. *Teach me a new language* laat zien hoe divers tekenen is, en hoe kunstenaars daarbinnen dan ook weer de grenzen opzoeken.
'Werk op papier' wordt soms gebruikt als alternatief. Een ruimer paraplubegrip, maar ook dat schiet tekort. Van de Enschedese kunstenaar Quinta Bies is in TETEM bijvoorbeeld werk op hout te zien.
Natuurlijk zijn er erkende tekenaars bij, zoals Marcel van Eeden. Maar vaak is tekenen niet de hoofddiscipline van de kunstenaars die hier zijn verenigd. Je kunt er het bewijs in zien van wat insiders vaak beweren, namelijk dat tekenen denken is.
Neem modekunstenaar Bas Kosters. Ben Kruisdijk: „Misschien lijkt zijn aanwezigheid niet erg logisch, maar des te spannender is het om zijn tekeningen te zien." Het zijn geen ontwerptekeningen, maar afbeeldingen van soms heel alledaagse voorwerpen. „Cartoonesk en ontroerend tegelijk. Je ziet hoe iemand onbewust bezig is zijn gedachtengang neer te zetten. Dit werk vormt een wezenlijk onderdeel van zijn ontwerppraktijk. Maar het zijn vooral prachtige tekeningen."

> Dat is het aardige van tekenen, dat er zoveel uitersten in kunnen bestaan

AKI-stempel

Hetzelfde geldt wat het kunstenaarsduo betreft voor het werk van Paulien Föllings, in de eerste plaats beeldhouwster. „Zij zou er zelf nooit op zijn gekomen haar tekeningen te tonen. Voor haar zijn ze vooral functioneel, als onderdeel van het werken aan sculpturen. Maar dat maakt ze niet minder goed." Misschien is het wel door dit soort keuzes dat de samenstellers een andere rode draad in de tentoonstelling zichtbaar maken, veronderstellen ze zelf. De expositie werpt namelijk ook de vraag op of er zoiets bestaat als een herkenbaar AKI-stempel. Op de kunstacademie - directe buurman van TETEM in Roombeek - wordt tekenen sterk aangemoedigd. Kuilboer en Kruisdijk zijn er ook opgeleid, door onder andere Arno Kramer, boegbeeld van de tekenkunst. Ze kennen eveneens uit ervaring de legendarische lessen van Joep Bertrams, die studenten soms tot wanhoop dreef door ze bijvoorbeeld twintig tekeningen te laten maken met als enige handvat een ondoorgrondelijke titel. Kruisdijk: „Leuk was het niet altijd, maar hij heeft ons wel het discussiëren bijgebracht."
Ook de kunstenaars Quinta Bies, Bas Kosters, Henrik Kröner en Sebastiaan Schlicher hebben een AKI-verleden. Charlotte Schleiffert heeft les gegeven aan de AKI, Kars Persoon doet dat nog.
En, is dat aan hun werk te zien? „Dat willen we aan de kijker overlaten", reageert Ben Kruisdijk diplomatiek. „Het is eigenlijk ook een heel gemene vraag", vindt Conny Kuilboer. „Je voelt de connectie, maar je kunt er niet de vinger op leggen."
Hooguit zou die niet voor de hand liggende selectie van het tweetal een vingerwijzing kunnen zijn. Kruisdijk: „Het feit dat we Paulien Föllings en ook Bas Kosters hebben gevraagd is misschien wel heel erg AKI." Kuilboer: „De AKI omarmt echt het proces." Kruisdijk: "En het kijken. Ook naar andermans werk."

★ **Teach me a new language, TETEM Kunstruimte Enschede, tot en met 8 mei.**

→ FOTO ANNINA ROMITA

Drawing Front klonk in Diepenheim

- **Tekenkunst wint terrein onder (jonge) kunstenaars en publiek. Maar daarvan is in de musea nog relatief weinig te merken, vinden de curatoren Arno Kramer en Nanette Kraaikamp van Drawing Centre Diepenheim.**
- **Om het tekenen een groter podium te geven, hebben zij het initiatief genomen voor de manifestatie Drawing Front. Met presentaties op twintig plekken in het land, voornamelijk kunstenaarsinitiatieven, ontketenen ze zo van Tilburg tot Heerenveen een offensief voor de hedendaagse tekenkunst.**
- **In Diepenheim zijn twee groepstentoonstellingen te zien van kunstenaars voor wie tekenen de belangrijkste discipline vormt in hun werk.**
In Drawing Centre Diepenheim exposeren dertien talentvolle Nederlandse kunstenaars die nog grotendeels onontdekt zijn of net afgestudeerd.
Het gebouw van de Kunstvereniging is voor zestien Belgische kunstenaars die hun sporen hebben verdiend, maar nog niet vaak in Nederland exposeerden.
Ook in Diepenheim is diversiteit het sleutelwoord. Onder de getoonde werken zijn onder meer enkele tekeningeninstallaties die ter plekke werden voltooid.
- **Zelfs in het straatbeeld laat Drawing Front sporen na. Op onverwachte plekken in het Stedeke duiken de geometrische motieven in schoolkrijt op van Bart Lodewijks.**
- **Op 16 en 17 april is er een tekeningenmanifestatie, met onder meer lezingen, masterclasses en 'drawing dates', waarbij professionele kunstenaars met deskundigen in gesprek gaan over hun werk.**
- **Drawing Front in Diepenheim is tot en met 5 juni. Alle informatie, ook over andere locaties, op www.drawingfront.nl**